

Uchwała Nr 121
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 23 września 2025 r.

w sprawie zmian w: (i) rozdziale 3 Spójność strategii i komplementarność, podrozdział 3.10 Warunkowość, w części 3.10.1 Główna kwestia: Zmiana klimatu (jej łagodzenie i przystosowanie się do niej), w pkt 3.10.1.1 Norma GAEC 1: Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych w stosunku do użytków rolnych oraz (ii) rozdziale 4 Elementy wspólne dla różnych interwencji, podrozdział 4.1 Definicje oraz minimalne wymagania, w części 4.1.2 Grunty rolne, w pkt 4.1.2.4 Trwałe użytki zielone Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w: (i) rozdziale 3 Spójność strategii i komplementarność, podrozdział 3.10 Warunkowość, w części 3.10.1 Główna kwestia: Zmiana klimatu (jej łagodzenie i przystosowanie się do niej), w pkt 3.10.1.1 Norma GAEC 1: Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych w stosunku do użytków rolnych oraz (ii) rozdziale 4 Elementy wspólne dla różnych interwencji, podrozdział 4.1 Definicje oraz minimalne wymagania, w części 4.1.2 Grunty rolne, w pkt 4.1.2.4 Trwałe użytki zielone Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do przekazania do Komisji Europejskiej zmian zawartych w załączniku do uchwały pod warunkiem wejścia w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar (COM(2025) 236) zawierającego przepisy umożliwiające dokonanie tych zmian.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 4.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Wprowadzenie zmian mających na celu dostosowanie do zapisów procedowanej obecnie zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 zmiany współczynnika trwałych użytków zielonych oraz doprecyzowanie w zakresie definicji trwałych użytków zielonych w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zaznaczone w trybie rejestracji zmian)

3.10 Warunkowość

3.10.1 Główna kwestia: Zmiana klimatu (jej łagodzenie i przystosowanie się do niej)

3.10.1.1 Norma GAEC 1: Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych w stosunku do użytków rolnych

3.10.1.1.1 Podsumowanie obowiązku prowadzenia gospodarstwa rolnego (np. system uprzedniego zezwolenia i obowiązek restrukturyzacji)

Udział trwałych użytków zielonych (TUZ) w powierzchni gruntów rolnych w skali całego kraju nie może się zmniejszyć o więcej procent niż ~~5-%~~ określono w przepisach unijnych w stosunku do roku referencyjnego 2018.

W przypadku zmniejszenia wskaźnika TUZ o procent ~~większy~~ niż ~~5-%~~ określony w przepisach unijnych, przekształcanie trwałych użytków zielonych jest niedopuszczalne, a rolnicy, którzy przekształcili trwałe użytki zielone, będą zobowiązani do przywrócenia określonej powierzchni gruntu w TUZ lub odtworzenia TUZ na innym gruncie.

4.1.2.4 Trwałe użytki zielone

Trwałe użytki zielone to grunty, które są wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych) i które nie były objęte zmianowaniem upraw przez co najmniej siedem lat, przy czym zaoranie, uprawa lub wysiew innego gatunku należącego do traw lub innych zielnych roślin pastewnych po uprawie lub zaoraniu, z wyłączeniem uprawy traw w siewie czystym, nie powoduje zmiany klasyfikacji danego obszaru jako trwałego użytku zielonego.

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

W związku z procedowaną obecnie zmianą rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 w przedmiotowej uchwale proponuje się wprowadzenie dwóch zmian.

1) zmiana w zakresie współczynnika Trwałych użytków zielonych (TUZ)

Zgodnie z załącznikiem nr III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115” w ramach normy GAEC 1 konieczne jest „Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu i proporcję trwałych użytków zielonych do użytków

rolnych na poziomie krajowym (...) w porównaniu do roku odniesienia 2018. Maksymalny spadek o 5% w porównaniu do roku odniesienia”. W procedowanej obecnie zmianie tego rozporządzenia maksymalny spadek w porównaniu do roku odniesienia został określony na poziomie 10%. Tym samym konieczne jest dokonanie zmian w PS WPR w tym zakresie. Proponuje się wprowadzenie bardziej elastycznego zapisu.

2) Zmiana w zakresie definicji TUZ

Zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. c rozporządzenia, państwa członkowskie określają w swoich Planach Strategicznych WPR definicję m.in. trwałych użytków zielonych. Zgodnie z obecną definicją są to „*grunty, które są wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych) i które nie były objęte zmianowaniem upraw danego gospodarstwa przez okres co najmniej pięciu lat*”. Procedowany aktualnie projekt zmiany tego rozporządzenia przewiduje wprowadzenie zmiany w tej definicji odnośnie długości okresu, na podstawie którego dokonuje się klasyfikacji obszaru jako trwałego użytku zielonego, z pięciu do siedmiu lat. Państwo członkowskie musi podjąć decyzję, czy chce skorzystać z możliwości takiego wydłużenia, dlatego też w przedmiotowej uchwale proponuje się przyjęcie okresu siedmiu lat. Pozwoli to na elastyczność w gospodarowaniu gruntami, korzystną zwłaszcza dla hodowców zwierząt gospodarskich, którzy w żywieniu zwierząt wykorzystują trawy. Ograniczy także przypadki orki wykonywanej wyłącznie w celu uniknięcia przekształcenia gruntu w TUZ, co będzie sprzyjać ochronie gleby i poprawie stosunków wodnych. Takie podejście pozwoli również na skoncentrowaniu działań ochronnych na najbardziej wartościowych przyrodniczo TUZ.

Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

19 września 2025 r.

3. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Dostosowanie do zapisów procedowanej obecnie zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 poprzez zmianę w zakresie współczynnika zmiany trwałych użytków zielonych oraz doprecyzowanie w zakresie definicji trwałych użytków zielonych w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych.

4. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Zaproponowane w uchwale zmiany nie będą miały wpływu na cele określone w PS WPR 2023–2027. Nie wiążą się również ze zmianą określonych wcześniej wskaźników.

5. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Zaproponowane w uchwale zmiany nie będą miały wpływu na plan finansowy PS WPR 2023–2027.